

Conciones, Siue Conceptvs Theologici Ac Praedicabiles, In Omnes Totivs Anni Dominicas

Opvs Novvm Figvris, Allegoriis, Similibvs Ex Sacris profanisq[ue]
Scriptoribus plenißimum, cum occurrentium fidei controuersiarum
tractatione.

Besse, Pierre de

Coloniae Agrippinae, 1620

Feria VI. Post Domin[icam] Passionis.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56314](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56314)

FERIA VI. POST DOMIN. PASSIONIS.

Partitio.

- I. De prauorum fugienda societate.
- II. De concilio ipso.
- III. De re bona male consultata.
- IV. De consilio bono imprudenter dato, ac necessario.

Collegerunt Pontifices & Pharisæi concilium aduersus Iesum. Ioan. II.

FIGURA.

Gen. 32. CVM Iacob Patriarchæ filii immortale capularim aduersus Iosephum fratrem odium concepissent, tandem deliberata sententia eum interficere decreuerunt, inq; vitam eius coacto concilio conspirauere. Euidens hoc fuit figura historiarum, quam Euangelium hodiernum representat. Videmus enim hic posteros Iacob Scribas sc. & Pharisæos, diuturno aduersus Iesum (qui frater eorum secundum carnem erat) odio concepto in vitam eius conspirantes, & nefarium concilium cogentes, vt eum cõprehendant, & cruci affixum mori cogant. O nefandum concilium! O tarræam congregationem! Erit hoc hodiernæ concionis materia: Tu meus director & conductor esto, Spiritus paraclere, & tu patrona mea, Virgo gloriosissima, cui in hanc rem salutationem Angelicam offeramus:.

AVE MARIA.

Plus in Peli. Themistocles Atheniensium dux cum prædium venale proponeret, publica præconis voce denuntiari iussit, in bona vicinia id ipsum situm esse; ratus, magnum hoc ad agri commendationem momentum afferre. Factum hoc Ethnicæ vitæ nos admonet, quam sint societates bonorum exoptanda, & quam sint e contra improborum detestanda. Insinuauit hoc Psalmista, cum hinc catæminum suorum exordium sumpserit: *Beatus vir qui non abiit in consilio impiorum:* & Apostolus, qui Corinthios id ipsum monebat,

dicens: *Non commisceamini fornicariis, & cum eiusmodi nec cibum sumite, an nescitis quod modicum fermentum totam massam corrumpit.*

Prudens illa ac proba Sara, Abrahamæ vxor, cum videret Isaac filium suum Ismaelis confortio deprauari, & ab eo ad idololatriam pertrahi, domo illum exegit, dicens coniugi: *Eijce amellam & filium eius.* Vnde diferte possumus, impiorum improborumque confortia, esse velis remisque fugienda, & procul à domo eliminanda.

Si enim cum pestis in ciuitatibus vicinis grassatur, vrbes à contagio adhuc immunes, omni ratione aduigilant, ne quis è ciuitatibus peste infectis ad se diuertat, ne nimirum contagio serpat latius, & lues similiter eas cum cæteris depascat. Quid animam in gratia Dei constitutam facere par est, aut quas eam excubias agere, ne peccatores tot sceleribus inquinati, ac tetrum spirantes halitum, ad se accedant; suaque nefaria consuetudine se quoque corrumpant?

Apes cum pluuia & imbres ingruunt, & hyems defauit, in fauis suis delitescunt; timent enim ne, si foras egrediantur, ventus vehementior transuersas abripiat, aut ipsæ imbre suffocentur, aut aliquod, propter temporis iniuriam, in eommodum patiantur. Discant hinc, qui amore Dei tanguntur, & salutem animæ inuigilant, dum grauior scelerum tempestas ingruit, ac vitiorum pestilens aura omnia circumquaque afflat, in fauis humilitatis ac timoris Dei delitescere, improborumque societates fugere; ne aut ventus superbiæ eos aliunde abripiat, aut auaritiæ frigus adurat, aut libidinum imbres suffocent. Expertus id erat Dauid exelamās: *Elon- gant fugiens & mansi in solitudine.* *Psal. 54.*

In veteri lege præceperat Deus, vt lepra infecti procul à cæterorum hominum confortio agerent, cuius rei exemplum in Euangelio legimus; decem enim leprosis Domino occurrentibus, nullus eorum ausus fuit accedere, sed à longe steterunt. Quid spectasse Deum putatis, cum huiusmodi leges ferret; aliud sane nihil, quam vt demonstraret peccantiū consuetudinem esse deuitandam, qui spirituali quadam lepra infecti sunt, quæ longe periculosior est lepra corporali.

Hinc pium regem Iosaphat grauitate a Propheta reprehensum lego, quod copias tuas cum copiis impij Achab contulisset: *Cui occurrit Iehu filius Ianani, Videns, & ait ad eum: Impio praebes auxilium, & huic qui odere te Dominum amicitia iungaris: & idcirco iram quidem Domini merebaris.* Annon hinc discere possumus, non esse cum improbis societatem aut amicitiam ineundam?

At nondum hic quiescimus: producemus & alios conceptus prioribus non inferiores. Veruit olim Deus & quidem grauissime, ne filij Israel nuptias cum alienigenis & gentibus inirent, aut alienigenis filias Israelitides copulari sinerent: *Non accipies uxorem de filiabus eorum filij tuus, ne faciant fornicari filios tuos in deos suos.* Prohibeat praeterea Dominus, ne vllum cum gentibus Hebraei haberent commercium, sed quantum possent, ab iis sese seiuingerent: *Cave ne coniungam cum habitatoribus terra illius iungas amicitias, quae sint tibi in ruinam.* Designare volebas Domine, quantum ab improborum consortio consuetudineque periculi imminuat.

Gen. 6. O improborum consortia, quantum periculi animabus exitiique affertis! Nec alia crediderim de causa Deum diluuiio terrae superficie cooperuisse, quam quod filij Seth, quos Sacra Scriptura, propter sanctam probamque conuersationem, Angelos nominat, filias Cain hominis nequissimi sibi matrimonio copularent: atque ita Princeps Apostolorum Petrus, militibus sese adiungens, blasphemator factus est, & dilectissimum magistrum nefarie negauit, ac grauissimorum se facinororum reum constituit.

Ion. 2. O pestiferas & infelices societates, & contagiosa commercia! propter Ionae societatem nauarchus, & nauae in vitae discrimine versabantur. Vnicus Iudas in causa fuit, ceteri vt Apostoli submersionem timerent, & ad Dominum clamarent, pauidi & formidantes: pie namque creditur, propter sceleratissimum illum mortaliu[m] Iudam, grauem illam tempestatem, quae ceteris Apostolis timorem incutiebat, esse concitatam.

2. Reg. 14. Vnicus quoque Dauid in causa fuit, vt septuaginta hominum millia peste perierat;

nisi enim ille peccasset, populo Deus luem non immisisset. Vnicus rebellis, & refractarius Absalom duodecim hominum millia aduersus mitissimum regem concitauit, belloque rem committere ausos in perniciem & mortem attraxit. At relictis exemplis huius Veteris Testamenti, aliud recentius vobis ob oculos proponam, quo simile vidisse vos vel auduisse non putem. Videre namque in Euangelio hodierno, vt Caiphas magnum illum Synedrium nequitia sua & impietate peruerat, Synagogam consiliis inhecat, Scribas, Phariseos, omnes seniores, legisque doctores in partes suas trahat, inque sententiam pertractos, in mortem innocentissimi Iesu Christi coniuurare compellat: *Collegerunt Pontifices & Pharisei consilium aduersus Iesum.* De nefario hoc concilio in primis loquendum est, ac deinde quid in eo constitutum & conclusum sit, videbimus.

Quod ad primum igitur, refert Euangelium, Pontifices & Phariseos, invidia inflatos, statim a miraculo a mortuis excitati Lazari, quo omnes Dominus in sui admirationem rapuerat, aduersus eum conspirasse, conatoque concilio in eius mortem nefarie coniuurasse. Consuetudinem tuam hic detego, diabole, tuum hic opus intueor, tuasque technas: cum enim vides peccatores firmiter secum statuisse, sancta quadam poenitentia ad Deum, a quo peccando iam recesserant, conuerti; turias statim tuas ad consilium eogis excitas tentationes, prauos affectus producis, milleque impedimenta opponis, quo sanctam illorum voluntatem aut ad nihilum redigas, aut saltem infringas & imminuas. Vide, cum totam hodie ciuitatem Ierosolymitanam ingenti hoc miraculo a Christo patratu commorant videas, ita vt omnes eum honorare, colere, adorare, verumque Messiam in lege promissum credere constituent; omnes vndeque improbos & sceleratos conuocas, nefarium & pestilent concilium cogis, tum vt praecleari huius miraculi famam aboleas, aut saltem obsecures; tum vero vt vitae auctori, vitam eripias.

Statim

Gen. 31.
figura.

Statim vt Jacob Patriarcha conuafaris omnibus se in viam dedit, vt in Mesopotamiam terram patrum suorum reuertetetur, & gentium regionem relinqueret; ecce continuo Laban, multo stipatus comitatu, inique exastuans fugientem insequitur, vt comprehensum interficiat. Exprimis tu, o Laban, nefarium damonum agendi modum, qui, cum peccatores captiuitate eorum se eripere velle vident, vt libertatem consequi, & recto ad caelestem patriam ealle tendere valeant, se itinere quoque accingunt, arma praeparant, furiarum suarum cohortes ferruminant, vt fugientes sistant, & ad peccati regionem, e qua vltro egrediebantur, oborto collo etiam inuiros reducant.

Cum impius ille tyrannus Pharaos; Hebraeos iugo sese captiuitatis eximere, Aegyptumque deserere velle inaudisset, vt Deo sacrificia more patrio offerrent; statim illos vexauit, nouis oneribus grauauit, quotidianumque pensum adauxit. Vt hinc disceremus, diabolus, infernalem illum tyrannum, vt plurimum, cum peccatorum Aegypto egredi constituimus, nobis impedimento esse, vexare, nouisque nos oneribus aggravare.

descriptum est in Esdra, Iudaeis e captiuitate reuersis, & templi fabricam restaurare incipientibus, vicinas & conterminas nationes, & gentes in circuitu positas insurrexissent, templi fabricam impedire conatas. Docemur hic, nullum omnino a nobis bonum opus inchoari, quin daemones & omnes infernales furiae totis sese viribus opponant: & cum reuersi e captiuitate peccatorum, ad quod per sanctam confessionem peruenimus, egregium conuersionis templum construere nobiscum firmiter proponimus; tum diabolus & omnes furias eius, omni ratione conatibus nostris resistere & aduersari. Et sane video vix dum nato Domino, Herodem & omnem Ierosolymam cum illo turbari, & nefarium tyrannum in mortem pueruli conspirare. Quid haec denotant Auditores? nisi, Dominum nostrum Iesum Christum in anima spiritualiter per gratiam vix natum esse, quin tartarus sta-

tim & omnis tartarea potestas aduersus eum commoueat, satanasque nefarius ille tyrannus insalutem eius conspiret. Videte quoque, vt hodie, populo Christi miraculis delinito, ei adhaerescere proponente, Synagoga, vt tam pio operi impedimentum aliud opponat, eorumque voluntates alio diuertat, concilium cogat, & comitia celebret: *Collegerunt Pontifices & Pharisei concilium.*

O pestilens & nefarium concilium! tu sces impia illa congregatio, quam toties in Prophetis oraculis expressam legimus, vt in primis illis verbis Psalmita: *Astiterunt reges terra, & principes conuenerunt in unum aduersus Dominum. & aduersus Christum eius & Salomonis: Circumueniamus iustum; quoniam contrarium est operibus nostris & improperat nobis peccata legis, & filium Dei se nominat. & Ieremix: Cogitauerunt super me consilium dicentes: Eradamus eum de terra viventium, & nomen eius non memoretur amplius.* Omnes denique Prophetarum de hoc xaticinati sunt. Pestilens igitur & detestandum plane concilium fuit, quod in Dominum Iesum conditur, & in quo de vira Filio Dei vnigenito eripienda tractatur.

Anne patieris Caipha, infande, nefande, improbe princeps, totius Synagoga caput, magne Pharisaeorum magister, & sacerdotum omnium Pontifex, tam nefarium vt in Iudaea concilium cogatur, & in vrbe quidem regia & sancta Ierusalem: Quid? Tantane tua erit impudentia, ne dicam audacia, vt huius nefarii concilii auctor existas, tamque perniciosam & detestabilem synodum cogi iusseris? Anne Caipham hocce agere: summum Pontificem hoc attentare, sui; adeo obliuisci? tune futurus es ille proditor, ille ingratus, ille perfidus Achitophel, qui cum omnia Dauidis negotia tractaret, regni que consilia nosset, Abialomo eiusque sequacibus persuasit, vt seditionem eocitarent, armaque aduersus Principem & Regem clementissimum sumerent: & tu, cum sis fidelium omnium consilium, synagoga caput, & totius status Iesu Christi in lege Mosaica superintendens existas; adeone hodie ingratus, perfidus, & sceleratus eris, vt omnes Iudaeos, vt

Psalm. 2.

Sap. 2.

Ierem. 2.

2. Reg. 4.

Conceptus super nefario concilio Caiphae.

Abia-

Esth. 5.

Abſalomum Achitophel, ad arma conſeſtes & commoueas, quo aduerſus Principem, Meſſiam & Deum ſuum ſclerate conſpireat? Tunc futurus es ſuperbus ille, inuidus, & ambitione tumens Aman, qui Aſſuero conſilium dedit; miſerum vt Mardocheum e vita tolleret: tunc ſuperbe Pontifex, ſummus aulae vertex, princeps & caput Synagoga cum ſies, Iuda;is ſuades, vt Ieſum, qui verus Mardocheus eſt, ad necem depoſcant? ane deterius aliquod reperire conſilium poſſes, ane peſtilentius, ane etiam exitioſius?

Matt. 14.

Nefarium, fateor, fuit Herodiadis conſilium, quando filia ſuaſit, vt Ioannis Baptiſtae caput in diſco poſtularet. At tuum o Caipha, conſilium centuplo deteſtabilius eſt, quando populo perſuades Iudaico, vt Chriſti Domini caput ſibi tradi poſtulet.

Congregauerunt Pontifices & Phariſai concilium. Heu quor nefanda concilia, quor infanda conſpirationes, quor coniuurationes aduerſus benigniſſimum Redemptorem coguntur! vix namque creati erant Angeli, & ecce ſtatim eorum Pontifices collegerunt concilium: quin ecce ſtatim Caiphas Lucifer inquam, Angelicae Synagoga Princeps tertiae Angelorum parti conſuluit, vt aduerſus diuinitatem conſpirarent. *Factum eſt praelium magnum in caelo.* Vix erat homo in terreſtri etiam paradifo conſtitutus, quin ecce ſtatim Principes collegerint concilium: quin Satan, Adam & Eva congregentur, conciliu inean, in quo de diuinitate diſceptetur, *Erru ſicut dii.*

Quid addam amplius: dicam te, o Pater aeternae, & te, o glorioſe & ſancte Spiritus, vos Principes aeterni, Sanctiſſimae Trinitatis perſonae, ab aeterno concilio aduerſus Redemptorem meum coegiffe: vt eum innocentem morti adiudicaretis: vos etenim illi Principes eſtis, de quibus olim Pſalmographus; *Aſtiterunt Reges terra, & Principes conuenerunt in vnum aduerſus Dominum & aduerſus Chriſtum eius.*

Pſal. 2.

III. Nulla igitur datur effugii via, mi Redemptor, te mori neceſſe eſt, non eſt quod dicas amplius, *Tranſeat a me calix iſte.* Ita namque in arcano ſſ. Trinitatis concilio conſtitutu

eſt, in quo iam a longo tempore morti adiudicatus es, & ulterius non appellati. Cauſa tua in duobus ſummis conciliis, in concilio ſcilicet Diuinitatis, & in foro humano in caelo nempe & in terra, examinata fuit, diſcuſſa & peracta; & vtrobique mortis ſententia in te lata fuit. Verum quam poriffimum de cauſa vos o conſiliarii aeterni, vos iudices omnium iudicum ſupremi, qua lege, quo iure, aut quomodo Meſſiam meum morti tam atroci & truculentae addidit? Audite quaeso, quid ad haec reſpondeant, *Expedit vt vnus homo moriatur pro populo,* Ieſus inquam Chriſtus, Deus ſimul & homo, vt mundus ratione quadam inaudita, propria tamen & conuenientiſſima, redimatur; quo euidentius Dei erga homines amor appareat, vt ſcilicet homines ab homine in exitium perducti, per hominem reſtaurentur.

Vos vero Phariſaei, Pontifices, tuque imprimis Caipha quam mortis cauſam aſſertis, & quod ius praetenditis, quam aequitate depromitis, aut qua via ad tam crudelem & cruentam ſententiam ferendam proceditis? Audite, obſecro, eorum leges & iura, inuidiam inquam potius & furor: *Quid facimus, quia hic homo multa ſigna facit?* quod miracula edat, animas ad bonam frugem conuertat, quod mortuos excitet: atq; hoc fundamentum fuit tam iniquae ſententiae ferendae.

O iudices iniquiſſimos, o iudices affectibus in tranſuerſum actos! Caipha, cum ais, *Hic homo, ſi ſcires quis hic homo foret, nunquam eum morti adiudicares.* Homo quippe hic, ſimul & Deus eſt; homo hic multa olim ſigna fecit, tot prodigia in Aegypto, tot miracula in mari Rubro, tot miracula in deſerto. Homo hic ſimul Deus & homo eſt, qui deſcendens aliquando e caelo in terram, e Ieruſalem in Iericho, incidit in manus Iudaeorum, qui inſtar latronum eum deſpoliauerunt, fauciauerunt, & mortuo eo in crucis arbore derelicto, abierunt. Eſt denique ille homo, qui tot miracula edidit in incarnatione ſua, quando nimirum duas naturas in vna eademque hypoſtaſi combinauit; tot ſigna in natiuitate, tot prodigia in vita

Cur Caiphas Chriſti digni morte dicantur.

Cur Caiphas Chriſti digni morte dicantur.

Luc. 11.

Egregii coeppas

in vita; & in cuius morte tot quoque mirabilia videbitis. Faciet namque moriens Solem deliquim pati, terram tremere, petras diffindi, sepulchra quoque referabit. Homo denique est omnium rerum peritissimus. Verum quid deinde in hocce concilio ais, o Caipha? *Vos nescitis quidquam.* Quid cogitatis viri, quid dicitis? necesse est vt homo hic de medio auferatur, res nostræ alioquin pessimo loco futuræ sunt. Nisi enim remedium aliquod in tempore adhibeamus, venient Romani & auferent locum nostrum, urbemque nostram euertentes, omnes nos dispoliabunt; quare expedit, vt vnus homo pro omni populo moriatur potius quã tota gens misere pereat. Nautæ qui Ionam vehabant, si forte meministis, cum grauis tempestas incidisset, vt se suaque conseruarent, Ionam in mare deiecerunt, cuius mors illis vitam peperit: illo namque submerso, rediit serenitas & malacia. Similem hodie quoque tempestatem impendere nobis à Romanis videmus; necesse est igitur, vt hominẽ hunc in mare passionis præcipitem iaciamus, quo eius nos mors morte eripiat, & vitam nobis salutemque conferat.

Luc. 3. An non magnum Gerasenorum dementia argumentum fuit, Christum à finibus suis pellere, ne porcos perderent? Non minor, mihi credite, Caiphæ huius dementia est, Christum ipsum perdere molietis, quod timeret ne in Romanorum manus ciues incidere.

IV. *Vos nescitis quidquam:* Nescitis, quantum in hac re pondus & momentum consistat: nescitis quantum huiusce rei intersit, ab ea nempe omnis nostra salus, fortuna, aræ, focique dependent; salus inquam, vel ruina, omne nostrum commodum, aut incommodum. O superbientem superbi hominis orationem, o verba tumore & arrogantia plenissima! Potens ille Persarum Rex Xerxes, cum quodam tempore comitia regni indixisset, in quibus de bello Græcis inferendo disceptaretur, hac principes oratione est allocutus. *Ne videar meo tantum usus consilio vos contraxi: ceterum scitote parendum vobis magis quam suadendum.* Notate effrænatam hominis arrogantiam, & intollerabilem

Tom. 1. Bessai Quadrage.

præsumptionem. Eandem mihi hic ostendere videtur Caiphas, quin etiam adhuc maiorem, dicens: *Vos nescitis quidquam:* Necesse est vt vnus pro omnium salute moriatur; nulla alioquin securitatis spes effulget. Eisdem verbis Saulem vsu cum filio suo Ionatha apparet, *Quamdiu vixerit filius Isai super terram, non stabilieris tu, neque regnum tuum. Itaque iam mitte, & adhuc eum ad me, quia filius mortis est.* Verba porro Saulis, Caiphas visus est repetuisse dicens; *Quamdiu vixerit homo ille, principes & teniores, nunquam synagoga nostra stabilietur; nisi ille moriatur res nostræ non succedent, sed pessum ibunt.* Eia igitur moriatur, inuadamus eum, & eradamus eum de terra viuentium. *Expedit namq; vt vnus homo moriatur pro populo.*

Quare obsecro magne Pontifex? Ne scilicet, inquit, res nostræ dilabatur ac pessum eant, morte innocens est condemnandus. *Quam perperam concludis, quam parum dialecticus es?* at longe aliter quam destitisti & concepisti eueniet. Christi namque mors erit & vestra, illo occumbente, vos, regnum & respubl. vestra extinguetur & occumbet. Timeo enim ne idem vobis euenturum sit, quod olim Regi Ieroboam, qui cum vitulos æneos erexisset, variaque idola per regnum adorari præcepisset, ratus id ad regnum stabilendum non parum momenti allaturum; nesciuit se sibi, filiis familiae, atq; adeo vniuerso regno perniciem & exitium intulisse.

Pharao Ægypti Tyrannus, ratus Hebræorum primogenitorum nece regnum stabilendum, tantum absfuit, vt voti compos factus fuerit; vt potius diabolicum hoc commentum & pestilens consilium, regni exitium fuerit, & se suaque eneterit: cum enim omnes Hebræorum masculos in profluentem proiici mandasset, ipsemet cum toto exercitu ab vno Hebræo rubri maris gurgite absorptus fuit. Eadem vobis, mihi credite, fortuna impendet, Iudæi: dicitis o Caipha iudex inique, expedire vt vnus pro populo toto moriatur, sed adeone Deum mundo huic noxium censes, vt eum mundo pellere decreueris? Cum Eliseus Propheta iam in

Ppp extre-

1. Reg. 20.

3. Reg. 13.

4. Reg. 17.

extremis ageret, Rex Ioas pedibus eius aduolutus lachrimabatur & clamabat dicens: *Pater mi, currus Israel & auriga eius*: quasi regnum à morte eius neminem esset habiturum, cui tuto, vt Elisæo consueuerat, credi posset. Laban etiam audito Iacob, relicta Mesopotamia, in patriam solum rediisse, consternatus fuit, & tantum non exanimatus, ob decessum scilicet eius qui tãta sedulitate & cura oues suas pauerat, ita vt in infinitum crescerent. Te vero Caipha, omni barbarie barbarior, non pudet aut piget, è medio tollere, mori adiudicare, non dico Elisæum aut Iacob; sed filium Dei vnigenitum, quo sublato quænam calamitas synagogæ vestrae que resp. impendet? Nesciebat olim Samsou, se à spiritu Dei esse derelictum: at tum demum agnouit, licet serius, cum Philisthorum carceribus traditum vidit. Ita quoque tu Caipha, & vos Iudæi, nescitis quid sit Deo esse destitutum: scietis autè postea, cum venerint Romani, & cinxerint muros vestros, & omnem posteritatem vestram cum tota gente vestra euerterint. *Expedis ut vnus homo moriatur*. O tristem nuntium! ecce sententia mortis in Messiam lata. Quis ei suggeret, vt se subripiat, vt alio appellet, vt se in tuto collocet? Cum Esau aduersus fratrem Iacob cõspirasset, statim tu ei Rebecca suggestisti vt fugeret, *Ecce Esau frater tuus minatur ut occidat te*. Aperit Chausai Dauidi Regi omnia consilia, & quidquid in castris Abialomi gereretur, & eheu! nemo Saluatori meo vel minimũ suggerit: nemo ei nefarium hoc consilium, hanc impiam coniurationem detegit. Quid hic agitis ò Nathanael, Gamaliel, Ioseph ab Arimathia? cur præceptoris & Domini vestri patrociniũ non suscipitis, aut cur saltem dissoluto concilio, ei non suggeritis, sibi vt caueat, tanta taliaque in caput illius eudi? Nequaquam, *Expedis enim ut vnus homo moriatur pro populo*. Est tamen hic aliquid quod in te laudem ò Caipha: nunquã, mihi crede melius rem acu tetigisti: prophèrizas, & verum dicis, nescis tamen. Nam cum plurima Deus media nosset quib. humano generi ob peccatum perdiso posset succurrere, Filii tamẽ sui passionem hic potissimum adhibere vo-

luit, quo nullum aut melius aut conuenientius tum ad naturam humanam restaurandam, tum ad amorem diuinum melius perspicendum potuit inueniri. Haussid è Paulo Apostolo ita Hebræis scribente: *Decebat Hebræum, propter quem omnia, & per quem omnia qui multos in gloriam adduxerat, auctorem salutis eorum per passionem conformari*. Anne *obliti estis, quid ipse duobus discipulis in Emaus euntibus dixerit in via socius: O stulti, & graui corde nonne hac oportuit Christum pati & ita intrare in gloriam suam?* Bene igitur dicis Caipha *Expedis*. Erat namq; primi delicti grauitas duabus de causis infinita: primo quod aduersus infinitam maiestatem patratum, deinde quod ad infinitos homines eiusdem contagio serperet. Ac proinde requirebatur homo, qui infiniti simul esset roboris, & meriti apud Deum immensi: qui sanguine suo peccatum adeo graue, tamque diuturnum expiaret. Et quoniam inter homines, tam efficax & præclara virtus non reperiebatur, nec tanta merita; nihil magis proprium aut cõuenientius, ad diuinã iustitiã satisfaciendum, potuit reperiri, quam vt Dei filius, cuius maiestas infinita est, humanam naturam induendo, Deo pro homine satisfaceret, proq; humano genere mortem oppeteret. Hoc scilicet expediebat; nulla alioquin cœlum ingrediendi via dabatur, ipsa paradisi portæ clausa semper alioqui maffissent. Ita namq; prædixerat ipse Iesus olim: *Expedis vobis, ut ego vadam*, scilicet ad mortem, & à morte ad inferos, ab inferis ad Patrem. Expediebat vobis, ò Angeli, vt sedes nimirum vestrae replerentur, & pristina ruina restauraretur; Expediebat & vobis Patres, qui in limbo captiui detinebamini, vt eripi possentis; & vobis in primis ò homines, vt hac ratione obstructum cœli limen subiretis. In quam rem figuram è veteri instrumento producam. Homicida qui ob cædem commissam patria eiectus erat, prius in patriam redire non poterat, quam summus Pontifex obiisset. Designabat hoc redemptionem nostram; Auditores: non prius enim poterat primus homo, sui ipsius homicidia, paradiso, patria nimirum sua, extorris factus in patriam reuerti, quã Iesus Christus

Gen. 32.

Iud. 16.

Gen. 22.

2 Reg. 15.

Caiphas in hoc consilio propheta fuit.

stus, summus ille Pontifex, exspirasset. Expediebat ergo hunc hominem mori.

Et sane expediebat Domine, mi Redemptor, licet vsquequaque necessarium foret, te nostri causa mortem oppetere: mille namque tibi alioquin media suppeditabant, ad nos redimendos, at nullum hoc ipso commodius aut conuenientius. Expediebat scilicet Domine te mori, vt nobis vitam conferres: descendere, vt nos exaltares; humanam naturam induere, vt nos semideos faceres; passionis tormenta subire, æternam vt nobis beatitudinem & infinitam promerereris. O bonitas infinita, ô Redemptor benignissime, quas gratiarum actiones, quas laudes tam immensus amor, vel quamnam potius obsequia, tam ingens, tam singulare, & adeo eximium beneficium promeretur? Nostræ, fateor Domine, vires non sufficiunt, labascunt humeri: attamen quidquid in nobis est libenter, meritoque dedicamus & offerimus: cor scilicet ad te amandum, corpus ad te adorandum, animam quæ te assidue sequatur, quo tibi sincerum in hoc mundo obsequium offerat, expectans, donec in altero te plene laudare queat. A M E N.

SABBATO POST DOMIN. PASSIONIS.

Partitio.

- I. De pugna carnis ac spiritus.
- II. De Christi passionibus.
- III. De clarificatione Domini.

Nunc anima mea turbata est. Ioan. II.

FIGURA.

2. Reg. 19. DAVID Rex cum post Absolomi seditionem commotionemque vrbe profugeret, & nudipes & capite aperto, torrentem Cedron transiret, vt in desertum secederet, ingenti cordis dolore tactus intrinsecus, vultum in mœrorem contraxe-

rat & lachrymas vbertim effundebat. Hodie hanc figuram completam videmus. Verus enim DAVID IESVS CHRISTVS, post cruentam Synagogæ Iudaicæ coniurationem, Ierosolymis secedens, tristitiam induit; passionisque torrentem quem transiturus erat, & desertum Caluarix in quo crucifigendus, sibi proponens, aperte declarat animam suam esse turbatam, & variis angustiarum motibus concussam. Sunt hæc Domine puncturæ crucis, & præambula passionis tuæ iamiam instantis: neque enim credo te perturbationi animi interiori esse obnoxium. De hac perturbatione hodierna die, modo SS. Pneumatis auxilium, & D. Virginis interueniant preces, verba faciemus. Quamobrem recitemus singuli:

AVE MARIA.

Patentiæ illud & tolerantix speculû Iob. I. humana vitæ ærumnas calamitatesque deplorans, merito mihi dixisse visus est: *Vita hominis militia est super terram.* Vix enim nati sumus, quin statim militia ascribamur, eidem assuescamus, & nobis quotidie, & ad finem vsque vitæ bellandum sit. Vix etiam quondam Deus cœlos creauerat, quin eos statim Angeli, idque contra cœlorum naturam, violento quodam cursu & impetu abreptos egerint, ne vlllo deinde tempore motus ille quieuerit, sed ad finem vsque mundi permanens sit, & mundo demum finiente finiendus. Quod præfagium est, mortales, vix nos in hunc mundum ingredi, quin statim aliud quoddam Angelorum genus animas nostras inuadat, & violento quodam impetu transversos rapiat, ab Oriente nempe gratiarum vsque in Occidentem peccati impellendo; qui impetus quidam est præter rerum ordinem, & naturæ nostræ penitus repugnans. Quod Apostolus optime exprestit, dicens: *Non est nobis colluctatio aduersus carnem & sanguinem tantum, sed aduersus mundi rectores.* quasi diceret: Duo nobis ab ortus nostri exordio bellorum genera instant, & sequuntur quocumque demum fugerimus: bellum scilicet externum, & ciuile. Motus enim quos nobis